

ก ร ร ม ต ำ ม ส ัน อ ง

ผู้ใดประทุษร้ายต่อชนผู้ไม่ประทุษร้าย

ผู้บริสุทธิ์ไม่มีกิเลสคุณนิน

บาปย่อมกลับถึงผู้้นซึ่งเป็นคนพาล

เหมือนธูลีอันละเอียด ที่เขาชดทวนลมไปฉะนั้น

กรรมตามสนอง

๒๐

สรรพสิ่งทั้งปวงที่มีอยู่ในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต หรือไม่มีชีวิตก็ตาม ตัวของเรา บุคคลอื่น หรือสรรพสัตว์ทั้งหลาย ก็ตาม ต่างอยู่บนพื้นฐานของความจริงทั้งสิ้น คือไม่เที่ยง แปรปรวน เปลี่ยนแปลงไปสู่ความเสื่อมทุกวินาที และสูญสลายไปในที่สุด เพราะฉะนั้นเราควรแสวงหาสิ่งที่ยั่งยืนแน่นอน นำความสุขและความบริสุทธิ์ที่แท้จริงมาให้แก่ชีวิต ด้วยการปฏิบัติธรรมในหนทางสายกลาง ซึ่งเป็นเอกายนมรรค ทางเอกสายเดียว มุ่งตรงสู่พระนิพพาน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“โย อปปทญฺจสุส นรสุส ทฺสุสติ

สุทฺธสุส โปสสุส อนนฺคณสุส

ตเมว พาลํ ปจฺเจติ ปาปํ

สุขโม รโซ ปญฺเฑตวํ ชิตฺโต

ผู้ใดประทุษร้ายต่อนรชนผู้ไม่ประทุษร้าย ผู้บริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสจุดเนิน บาปย่อมกลับถึงผู้นั้นซึ่งเป็นคนพาล เหมือนธูลีอันละเอียด ที่เขาช้ดทวนลมไปจะนั้น”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ทรงสรรเสริญการฆ่า การทำร้าย หรือการว่าร้ายกัน เพราะการกระทำเช่นนั้น ย่อมทำให้เกิดความไม่สงบสุขและความไม่สามัคคี จะนำมาซึ่งความเดือดร้อน

กรรมตามสนอง

๒๑

การทะเลาะวิวาทและการผูกเวรกัน ยิ่งถ้าไปประทุษร้ายต่อผู้ที่ไม่ประทุษร้ายตอบแล้ว ยิ่งเป็นกรรมหนักทีเดียว ผลของกรรมจะย้อนกลับมาหาตนเอง เหมือนการถ่มน้ำลายรดฟ้าหรือปาฐูลีทวนลม ซึ่งผู้กระทำย่อมได้รับความเดือดร้อนเอง

*ดังเรื่องที่ปรากฏในสมัยพุทธกาล มีนายพรานคนหนึ่งชื่อ นายโกกะ เป็นคนดุร้าย ไม่ชอบทำบุญทำกุศล เข้าวันหนึ่งเขาเข้าไปล่าสัตว์ในป่าพร้อมกับสุนัขล่าเนื้อ ในระหว่างทางได้พบกับพระภิกษุรูปหนึ่ง เดินบิณฑบาตอยู่ นายพรานเห็นแล้วเกิดความไม่พอใจ เพราะตนเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เป็นผู้มีความเห็นผิดคิดว่าพระภิกษุเป็นคนกาลกิณี จึงรีบเดินจากไปด้วยความหงุดหงิด ส่วนพระภิกษุก็เดินบิณฑบาตด้วยอาการปกติของท่าน

วันนั้น นายพรานออกล่าสัตว์ตลอดเข้าไม่ได้อะไรเลย เขาจึงเดินกลับบ้านด้วยความหงุดหงิด ในระหว่างทางที่เดินกลับบ้าน เขาพบพระภิกษุรูปเดิมอีก จึงคิดด้วยความเป็นคนพาลว่า วันนี้คงเป็นเพราะพระรูปนี้แน่ ที่มาขัดโชคขัดลาภของเรา ทำให้เราล่าสัตว์ไม่ได้ ด้วยความโกรธเคืองในพระภิกษุนายพรานจึงส่งสัญญาณให้สุนัขเข้าไปทำร้ายพระภิกษุรูปนั้น

กรรมตามสนอง

๒๒

พระภิกษุเห็นว่าพราณมีความประสงค์ร้าย จึงบอกเขาว่าอย่าได้ทำเช่นนั้นเลย แต่นายพราณก็ไม่ฟัง กลับสั่งให้ฝูงสุนัขวิ่งเข้าไปรุมกัดท่าน

เมื่อจวนตัว พระภิกษุจึงรีบปีนขึ้นต้นไม้ ฝูงสุนัขตามขึ้นไปไม่ได้ ก็เห่าอยู่รอบบริเวณใต้ต้นไม้้นั้น นายพราณเห็นว่าสุนัขของตนทำอะไรไม่ได้ ยิ่งโกรธหนักขึ้นไปอีก จึงใช้ปลายลูกศรแทงไปที่ขาและบริเวณฝ่าเท้าของพระภิกษุ ทำให้มีเลือดไหลออกมาไม่หยุด แม้ท่านจะขอร้องอ้อนวอนให้เขาหยุดแทง แต่ยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ เขากลับแทงกระหน่ำไม่ยอมยั้งด้วยความเป็นพาล

พระภิกษุได้รับความเจ็บปวดทุกข์ทรมานมาก ท่านพยายามหลบหลีกปลายลูกศร จนกระทั่งจีวรของท่านหลุดตกลงมาคลุมนายพราณ ฝูงสุนัขเข้าใจผิด คิดว่าพระภิกษุตกลงมาแล้ว ก็วิ่งกรูกันเข้าไปรุมกัดนายพราณจนเสียชีวิต พระภิกษุจึงหักกิ่งไม้แห้งขว้างใส่ฝูงสุนัข พวกสุนัขแหยงขึ้นดู เห็นพระภิกษุอยู่บนต้นไม้ จึงรู้ว่าได้กัดเจ้าของของตนตายเสียแล้ว ก็ตกใจกลัว ต่างพากันวิ่งหนีเข้าป่าไป

พระภิกษุรูปนั้นมีความสงสัยว่า ศีลของตนต่างพร้อยหรือไม่ จึงเดินทางกลับวัดพระเชตะวันด้วยความไม่สบายใจ เมื่อ

กรมส่งเสริมการศึกษา

๒๓

ไปถึงก็เข้าไปกราบทูลถามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อพระองค์
สดับเรื่องทั้งหมดแล้ว ตรัสว่า “ศีลของเธอไม่ขาด ไม่ต่างพร้อย
เพราะเธอไม่มีเจตนา ความเป็นสมณะของเธอยังมีอยู่ แต่
เพราะพรานประทุษร้ายเธอ ผู้ไม่ประทุษร้ายตอบ เขาจึงถึง
ความพินาศเพราะการกระทำของเขาเอง พรานนี้ถึงความพินาศ
มิใช่แต่ในบัดนี้เท่านั้น แม้ในกาลก่อนเขาก็ประทุษร้ายผู้ไม่
ประทุษร้ายตอบ และถึงความพินาศมาแล้วเหมือนกัน” จากนั้น
พระพุทธองค์จึงทรงนำเอาอดีตของพรานมาตรัสเล่าให้ภิกษุ
รูปนั้นฟังว่า

ในอดีตชาติ พรานเกิดเป็นหมอ เทียวรักษาโรคไปตาม
หมู่บ้านต่างๆ แต่วันหนึ่งไม่มีใครมารักษากับเขา เมื่อไม่มีคนไข้
ก็ไม่ได้ทรัพย์ เขาเดินไปพบเด็กกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังเล่นกันอยู่ เกิด
ความคิดประทุษร้ายเด็กพวกนี้ โดยจะแกล้งให้ถูกงูกัด ตนเอง
จะได้ช่วยรักษาเพื่อแลกกับทรัพย์

เขาจึงหลอกเด็กว่ามีลูกนกสาธิตาตัวหนึ่งอยู่ในโพรงต้นไม้
ถ้าอยากได้ให้ไปล้วงเอา เด็กคนหนึ่งลองเอามือล้วงเข้าไปในโพรง
จับได้แล้วจึงเอาขึ้นมาดู เมื่อรู้ว่าเป็นงูกัดใจจึงเหวี่ยงออกไป
งูตัวนั้นลอยไปคล้องคอของหมอ เขาจึงถูกงูรัดคอตายในที่นั้นเอง
พระพุทธองค์ตรัสแก่ภิกษุว่า “นายพรานคนนี้ แม้ในอดีตก็

กรรมตามสนอง

๒๔

ประทุษร้ายต่อผู้ไม่ประทุษร้ายตอบ จึงถึงความพินาศเพราะกรรมตามสนอง เหมือนคนปาฐุสีทวนลม ผงนั้นย่อมย้อนกลับเข้าตาตนเอง”

เพราะฉะนั้น บาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อยอย่าได้ทำสิ่งใดก็ตามที่ทำแล้วใจเราเศร้าหมองขุ่นมัว ฟุ้งเหวือนตนเอง ให้ละเว้นสิ่งเหล่านั้น อย่าไปยินดีในบาปอกุศล เพราะผลของบาปจะทำให้เราได้รับความเจ็บปวด ต้องทุกข์ทรมานรำไป เราจึงควรสำรวมระวังกาย วาจา ใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่เสมอ เหมือนพระบรมโพธิสัตว์ไม่ว่าจะเกิดมาก็ภพก็ชาติก็ทำตาม ล้วนมุ่งแสวงหาความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจไปทุกภพทุกชาติ จนในที่สุดได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ ของท่านบริสุทธิ์แล้ว ท่านจึงเสวยสุขได้เต็มที่เป็นสุขอย่างเดียว ที่เรียกว่าเอกัณตบรมสุข สุขอย่างยิ่ง ไม่มีทุกข์เจือปนแม้แต่ชนิดเดียว เป็นความสุขที่กว้างขวาง เป็นอิสระไม่มีขอบเขต เมื่อจิตสะอาดบริสุทธิ์แล้ว ทำให้มีความรู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอดในสรรพสัตว์และสรรพสิ่งทั้งหลายอีกด้วย เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับตนเอง และเกี่ยวพันกับทุกชีวิต

ความรู้แจ้งเกิดได้เพราะใจหยุด หากเราหยุดใจได้ จิตก็

กรรมตามสนอง

๒๕

บริสุทธิ์ เมื่อบริสุทธิ์เต็มที่ ความสว่างก็บังเกิดขึ้น เราจะรู้เห็นไปตามความเป็นจริง ตั้งแต่เห็นธรรมเบื้องต้นที่เรียกว่า ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ และเห็นกายภายในเป็นลำดับ ตั้งแต่กายมนุษย์ละเอียด จนกระทั่งเข้าไปถึงพระธรรมกาย เป็นกายแห่งการตรัสรู้ธรรม ซึ่งมีอยู่ในตัวของเราทุกคน

กายธรรมนี้แหละเป็นกายที่รู้แจ้ง เห็นแจ้ง แทงตลอดในธรรมทั้งปวง เพราะเห็นได้รอบตัว รู้ได้รอบตัว จึงรู้เห็นทุกสิ่ง ได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง แตกต่างจากตามนุษย์ ที่เห็นได้เพียงด้านเดียว ท่านจึงใช้คำว่า “วิปัสสนา” ซึ่งแปลว่าการเห็นที่วิเศษ แจ่มแจ้ง แตกต่างจากการเห็นของตามนุษย์ทั่วไป การเห็นด้วยธรรมกายจึงเป็นการเห็นที่ประเสริฐที่สุด

เพราะฉะนั้น เราต้องตั้งใจปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกายให้ได้ ถ้าเข้าถึงพระธรรมกายไม่ได้ เกิดมาชาตินี้ก็เสียเวลาไปฟรีๆ กับการมีชีวิตไม่มีแก่นสารอะไร เพราะไม่ได้เอาเวลาของชีวิตมาใช้ในการสร้างความดี มาทำหยุดทำนิ่งให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน ดังนั้น หมั่นฝึกใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกๆ คน

